

EXAMENS
Tijdschrift voor de toetspraktijk

Interview met Hester van Twillert

nieuwe directeur Centrale Toetsen en Examens bij Stichting Cito

■ Interview door Bernadette Kruijver & Alex van de Kerkhof, namens de redactie van Examens

Precies een jaar geleden, in december 2020, zochten we Anton Béguin op, scheidend directeur van de divisie Centrale Toetsen en Examens van Stichting Cito, om met hem terug te blikken op een turbulent examenjaar. Nu, een jaar later, gingen we op bezoek bij Hester van Twillert, zijn opvolger. Op het moment dat we haar spreken ondervinden samenleving en onderwijs nog steeds de gevolgen van de coronaproblematiek, nog steeds zijn er onzekerheden over toekomstige centrale toetsing en examinering. In de media komen we regelmatig berichten tegen over door lesuitval veroorzaakte leerachterstanden, dalende studiemotivatie bij leerlingen en tekorten in de docentenbestanden. In deze hectische context moet het voor een nieuwe directeur meer dan een uitdaging zijn leiding te geven aan een divisie die verantwoordelijk is voor de productie van de centrale examens voor het voortgezet onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs en een eindtoets voor het primair onderwijs. Hester van Twillert is graag bereid een aantal vragen te beantwoorden over haar eerste ervaringen bij Cito, over haar visie op de lopende praktijk en haar kijk op de toekomst.

Kun je iets vertellen over je indrukken van je eerste maanden?

Na mijn afscheid bij eX:plain ben ik afgelopen zomer bij Cito begonnen als directeur van de divisie Centrale Toetsen en Examens (CTE). Nee, ha, ha, daar heb ik nog geen spijt van. Wat me als eerste is opgevallen in dit bedrijf zijn de dynamiek en de deskundigheid. In de vele gesprekken die ik intussen met individuele medewerkers en de omringende organisaties mocht voeren, heb ik ook grote bevoegenheid en betrokkenheid geproefd: men wil werkelijk recht doen aan wat de leerling nodig heeft. De medewerkers van Cito zijn in

Hester van Twillert

afgelopen bijzondere periode bereid gebleken tot het uiterste te gaan. Zo moesten er onder hoge druk extra examenvragen worden geproduceerd en kenden onze normeringsdeskundigen de nodige technische uitdagingen. De wereld van de examinering is overigens niet nieuw voor mij, ik mocht eerder leidinggeven aan een organisatie die zich bezighoudt met beroepsgerichte examens voor het beroeps- en het bedrijfsleven. De maatschappelijke inbedding van de examens en de politiek-bestuurlijke dimensie vind ik een boeiend aspect van het examenwerk. Alhoewel de huidige werkomstandigheden niet 'normaal' zijn - we werken noodgedwongen veel vanuit huis - is het onderhouden van contacten met de teams en de medewerkers er met behulp van beeldbellen niet echt door belemmerd. Ik voel me hier al helemaal thuis.

Wat nam je mee van je oude werkring waar je nu profijt van hebt?

Ik houd ervan mensen met verschillende deskundigheden, met soms uiteenlopende belangen met elkaar te verbinden. Ik vind het belangrijk goed naar elkaar te luisteren en na te gaan waar de behoefte zit van de ander. In mijn vorige werkring heb ik veel ervaring opgedaan met de organisatie van examenprocessen. Ik zie dat de bestaande processen bij Cito zorgvuldig zijn en ingebed in ruime expertise. Tegelijkertijd moeten we kritisch blijven kijken naar die processen. Juist ook om flexibel te kunnen inspelen op veranderde omstandigheden, zoals nu met corona. We moeten niet stilstaan, maar vooruit blijven kijken.

Wat is je visie op de toekomst van de examens?

Het is belangrijk om aangesloten te blijven bij de wereld van nu. Een examen hoeft natuurlijk niet steeds een moment van flitsende vernieuwing te zijn, maar het moet wel een waardevol moment blijven voor een kandidaat om te laten zien wat geleerd is en wat beheerst wordt. Ik zou graag onze expertise en ervaring meer naar voren willen brengen. Bijvoorbeeld

door deze te verbinden aan maatschappelijke thema's als het maatwerkdiploma en in te zetten vanuit een adviserende rol naar het veld. En de afnemers, onder wie ook de leerlingen, nog meer bij het ontwerp van centrale examens willen betrekken. Zo werken we al jaren met veel plezier samen met het LAKS, de belangenbehartiger van de examenkandidaten, maar grondige reflectie op de centrale examens buiten de hitte van de examenperiode om is ook wenselijk. Daarbij denk ik bijvoorbeeld aan input van leerlingenpanels. Het blijft enorm belangrijk om met elkaar in verbinding te zijn en te kijken hoe wij vanuit Cito waarde kunnen toevoegen. Natuurlijk volgen we de ontwikkelingen in het curriculum op de voet en zijn we ook regelmatig in gesprek met leerplanontwikkelaar SLO om te kijken op welke manier wij op basis van onze expertise zouden kunnen bijdragen. Een voorbeeld is het leergebied burgerschap, waarvoor we komend jaar samen met SLO gaan kijken naar denkbare en nodige toetsvormen voor de scholen.

Heb je zo aan het einde van dit jaar, of zo je wilt, aan het begin van het nieuwe jaar 2022 nog een boodschap voor je medewerkers? In de afgelopen periode is er veel van de examenmakers gevraagd, er is een flink beroep op hun flexibiliteit gedaan. Ik ben, ook al ben ik hier nog maar pas, geweldig trots op ze! Het is belangrijk dat de centrale examens de maatschappelijke waardering behouden, die ze nu hebben. Daarvoor blijven wij ons onverminderd inzetten.

Note

Eén dag na afname van het interview met Hester van Twillert maakte demissionair minister Arie Slob bekend dat er ook in 2022 voor de centrale examens speciale voorzieningen worden getroffen: er komt voor alle eindexamenkandidaten in het voortgezet onderwijs een extra herkansingsmogelijkheid en het examen mag over meerdere afnameperiodes gespreid worden. Ga voor meer informatie naar [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl). ■